

ступеню важкості у фазі затухаючого загострення. Оцінка проводилась за допомогою визначення кількості серцевих скорочень та вибором дихальних проб з заданими ритмом дихання. Вибір дихальних проб був обумовлений їхньою чутливістю до змін симпато-вагусного балансу: у сторону симпатикотонії (при диханні 6 раз у хвилину) або парасимпатикотонії (при диханні 12 раз у хвилину).

Проведення функціональних проб з заданим режимом дихання дозволяє виявити адаптаційні та резервні можливості вегетативної нервової системи у регуляції серцевого ритму. Вибір дихальних тестів був обумовлений їхньою здатністю до змін симпато-вагусного балансу: у сторону симпатикотонії (при диханні 6 разів на хвилину), а при парасимпатикотонії (при диханні 12 разів на хвилину). Проведення функціональних проб з заданим режимом дихання дозволяє виявити адаптаційні та резервні можливості вегетативної нервової системи в регуляції серцевого ритму.

Серед хворих АД виявлено більша частина нормотоників в порівнянні з симпатотоніками та ваготоніками (48,2; 37 та 14,8%). Серед хворих на бронхіальну астму більшу частину склали симпатотоніки (46,8%), а ваготоніків та нормотоніків значно менше (29,3 та 23,9%). У групі здорових осіб більша частина нормотоніків та симпатотоніків (40,5 і 45%), менше ваготоніків (14,5%).

При проведенні функціональних проб з диханням 6 раз у хвилину в усіх обстежуваних хворих відмічається посилення симпатичного ланцюга вегетативної нервової системи та зменшення вагусної активності. При пробі з диханням 12 разів у хвилину динаміка носила зворотній характер (зменшення симпатичної активності та збільшення парасимпатичної). Дані результати показали кількість закономірностей у регуляції вегетативної нервової системи в групах обстежених. При пробі з диханням 6 разів у хвилину в усіх групах обстежених збільшилась міцність коливань, однак звертає на себе увагу той факт, що реакція у хворих та здорових різна. У хворих АД відмічається приріст тону симпатичного спектру, який пов'язаний з диханням і характеризується вагусною активністю, причому у хворих на АД десь у 5 разів менше, ніж у здорових і у 2 рази менше, ніж у хворих на бронхіальну астму, що дозволяє припустити недостатність симпатичного компонента у регуляції серцевого ритму у хворих на atopічний дерматит. Така гіперергична реакція зі сторони парасимпатичної нервової системи може бути відображенням функціональної неадекватності симпатичної нервової системи.

Висновки. За показниками варіабельності серцевого ритму виявлена гетерогенність хворих на АД: 48,2%, яких можливо віднести до нормотоніків, 37% - до симпатотоніків, 14,8% - до ваготоніків, при проведенні функціональних проб виявлена недостатність симпатичної ланки вегетативної нервової системи, хворі на АД потребують оцінки стану вегетативної нервової системи, результати чого обґрунтовують індивідуалізацію лікування.

КОНЦЕПЦІЯ З. ФРЕЙДА ПРИМЕНИТЕЛЬНО К НЕВРОТИЧЕСКИМ РАССТРОЙСТВАМ

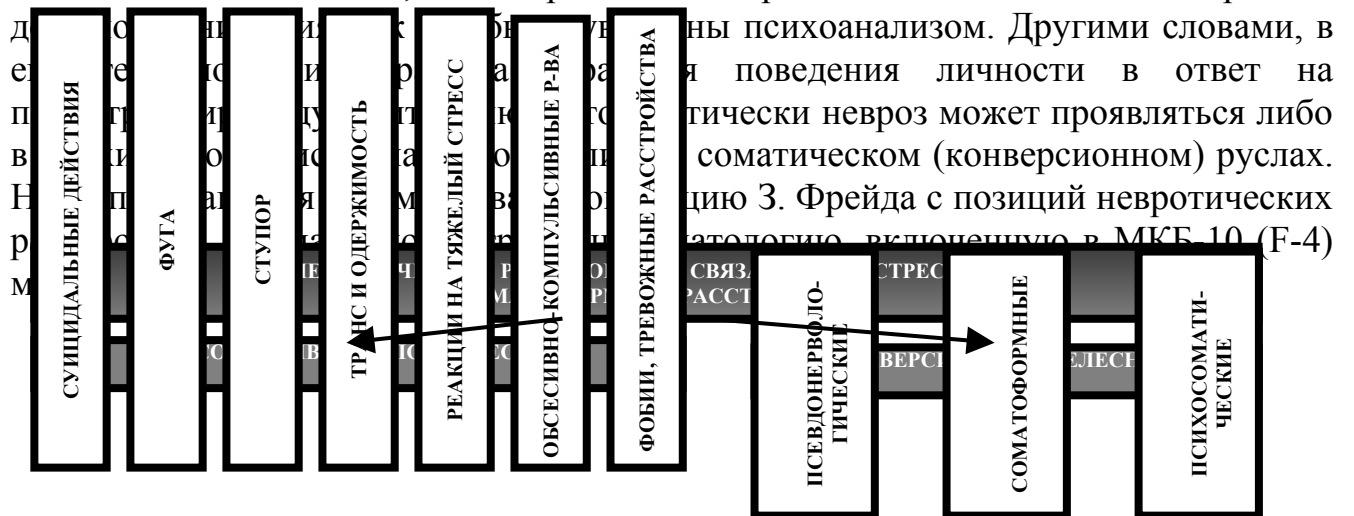
Скоробрега В. З., Стоянов А.Н.

Історично достовірно відомо, що З.Фрейдом запропоновані терміни «істерична дисоціація» та «істерична конверсія». Пропонується розглядати «невротичні розлади, пов'язані зі стрессом і соматоформні розлади» - (МКХ-10) в вигляді двох форм реакцій на стрес: дисоціативної, включаючої психічні розлади і конверсійної, включаючої тіленсні розлади. Запропонована шкала реакції на стрес згідно з принципом маятника, відображуюча ступінь тяжкості психогенних порушень. Ключові слова: конверсія; дисоціація; істеричні, невротичні розлади.

Введенная в действие Международная синдромальная Классификация Болезней (МКБ) 10-го пересмотра разрушила некоторые канонизированные представления отечественной неврологии. Из привычной классификации неврозов истерия исключена как нозологическая форма и предпочтение отдано термину «диссоциативный (конверсионный)», который объединил расстройства, ранее считавшиеся истерическими. Возникла ситуация, когда архаичный термин стал настолько привычным, хотя и не совсем понятным, однако ученые его принимают как должное, обходя «подводные камни» научного объяснения, и по-прежнему используют в клинической практике. Нововведение неоднозначно воспринято в широких научных кругах. Многочисленные публикации

последнего десятилетия демонстрируют разноречивые, иногда, полярные мнения авторов по указанной проблеме: от отождествления терминов [1,8,9] до сохранения приверженности к прежней клинико-нозологической терминологии [2,5]. Существуют мнения об использовании терминов «истерия», «истерический» для оценки личностного расстройства [6]. В свое время З. Фрейдом термины «диссоциация» и «конверсия» предложены применительно истерии: «истерическая диссоциация», «истерическая конверсия». На наш взгляд, З.Фрейдом был открыт закон невротического реагирования в виде 2-х форм: психической и телесной, на который сам автор и его последователи не обратили

д... е... п... в... Н... р... м... ны психоанализом. Другими словами, в... я поведения личности в ответ на... тически невроз может проявляться либо... соматическом (конверсионном) руслах... цию З. Фрейда с позиций невротических... атология, включенную в МКБ 10 (F-4)

ГИПЕРТОНИЧЕСКАЯ БОЛЕЗНЬ
ДИАБЕТ
БРОНХИАЛЬНАЯ АСТМА
ЯЗВЕННАЯ БОЛЕЗНЬ И ДР.

Рис.1 Шкала реакции на стресс

Таким образом, шкала реакции на стресс отражает тяжесть нарушений в зависимости от «колебания маятника». На примере конверсионных расстройств отклонения от нулевой точки («здоровье») в виде псевдоневрологических проявлений расцениваются как более легкие (отсюда и выражение: «по типу условий приятности»).

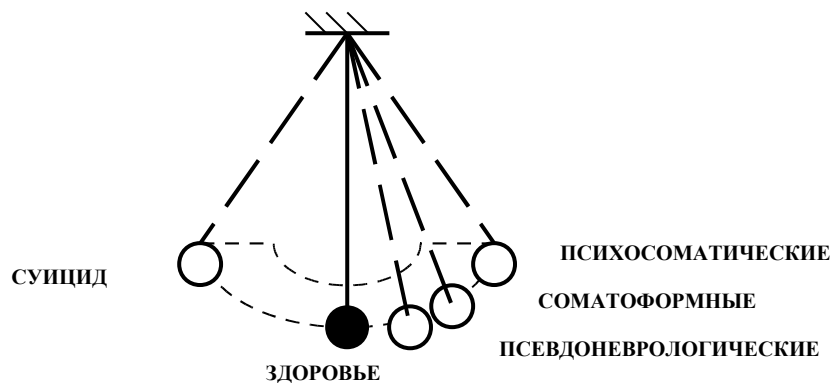

Рис. 2 Шкала реакции на стресс (принцип маятника)

Крайнее отклонение – психосоматические заболевания. Соматоформные расстройства занимают среднее положение, так как вызывают озабоченность здоровьем, но редко трансформируются в тяжелую соматическую патологию.

Использованная литература.

1. Александровский Ю.А. Пограничные психические расстройства: Учебное пособие. – М.: Медицина, 2000. – 496 с.: ил.
2. Гарбузов В.И. Неврозы и психотерапия. – СПб.: «СОТИС», 2001. – 248 с.
3. Карвасарский Б.Д., Простомолотов В.Ф. Невротические расстройства внутренних органов. – Кишинев: Штинца, 1988. – 166 с.
4. Клиническая психология. /Под ред. М. Перре, У. Баумана. – СПб: Питер, 2007, - 1312 с.: ил. – (Серия «Мастера психологии»).
5. Михайлов Б.В. Психосоматические расстройства как общесоматическая проблема. //Doctor. – 2002, № 6 - С. 9-12.
6. Руководство по неврологии по Адемсу и Виктору. Морис Виктор, Алан Х. Роппер. – М.: ООО «Медицинское информационное агентство», 2006. – 680 с.: ил.
7. Семке В.Я. Истерические состояния. М.: Медицина, 1988. – 224с.
8. Смулевич А.Б. Пограничные психические расстройства. //Руководство по психиатрии под редакцией А.С. Тиганова.–М.:Медицина, 1999,Т.2.-С. 527-606.

9. Соматичні, соматоформні розлади та стресс. Навчальний посібник для лікарів-психіатрів, інтернів, лікарів загальносоматичної практики та сімейних лікарів. За редакцією д.м.н., професора Л.М. Юрєвої, Д., 2005.
10. Шток В.Н., Левин О.С. Справочник по формированию клинического диагноза болезней нервной системы. – М.: ООО «Медицинское информационное агентство», 2006. – 520 с.

ПРИМЕНЕНИЕ ПРЕПАРАТОВ АКТОВЕГИН И КСЕФОКАМ В КОМБИНИРОВАННОЙ ТЕРАПИИ ВЕРТЕБРАЛЬНЫХ БОЛЕВЫХ СИНДРОМОВ

Статинова Е.А., Момот Н.В., Антонова Л.Н., Фоминова Н.В., Прокопенко Е.Б.
Донецкий национальный медицинский университет имени М. Горького

Цель работы – выработать комбинированную терапию вертебрального болевого синдрома у больных работоспособного возраста для уменьшения длительности пребывания на больничном листе. **Материал и методы исследования.** Проанализированы результаты лечения 50 больных (25 женщин и 25 мужчин в возрасте от 28 до 45 лет) с дискогенными радикулопатиями – 52%, рефлекторными болевыми синдромами позвоночника – 25%, травматическим болевым синдромом – 23%. Все пациенты были разделены на две однородные группы. Первой группе был назначен ксефокам в дозе 16 мг в сутки и актовегин по 200 мг (5 мл) внутримышечно в течение 10 дней. Второй группе был применен вольтарен 75 мг (3 мл) внутримышечно в течение 10 дней. Всем больным проводилось неврологическое, общеклиническое и биохимическое обследования, УЗИ внутренних органов, АКТ или МРТ поясничного отдела позвоночника. Одновременно обе группы получали стандартную комплексную терапию, физиотерапию, массаж, ЛФК, ИРТ.

Результаты. При использовании комбинации актовегина и ксефокама полное купирование болевого синдрома наблюдалось у 86% больных первой группы, по сравнению с 70% – второй группы. Благодаря сочетанному положительному влиянию ксефокама и актовегина реабилитация больных первой группы сократилась на 18% по сравнению со второй группой, длительность пребывания на больничном листе уменьшилась на $5,2 \pm 1,3$ дней.

Выводы. Комплексное применение ксефокама и актовегина при вертебральных болевых синдромах усиливает анальгетический эффект, позволяет быстро купировать болевой синдром, пролонгирует эффект от лечения, ускоряет процесс реабилитации.

ОСНОВНЫЕ ФАКТОРЫ РИСКА РАЗВИТИЯ КАРДИОЭМБОЛИЧЕСКОГО ИНСУЛЬТА

Статинова Е.А., Селезнева С.В., Фоминова Н.В., Антонова Л.Н.